

КРАЈИШКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ИЛИ НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Оснивање Српске Републике Босне и Херцеговине односно Републике Српске, индуковало је процес оснивања бројних институција, културних, образовних, научних, здравствених и др. Једна од њих је било и Народно позориште. У овом раду ће бити анализирана конфузија у вези са националним позориштем, које је званично основано 1992. на сједници Владе Српске Републике Босне и Херцеговине. Шест година након доношења Одлуке о оснивању, ова позоришна кућа постојала је само виртуелно.

У исто вријеме, до 1998. године, мијењао се статус бањалучког Народног позоришта. Народно позориште Босанске Крајине је 1994. године промијенило назив у Крајишко народно позориште, чиме је наглашен његов регионални карактер и усмјерен фокус његовог дјеловања на простор Аутономне регије Крајина. Ова установа културе од 1994. у јавном простору представљана је као Народно позориште Републике Српске, иако је формално-правно само привремено вршила функцију националног позоришта. Разрјешење дилеме гдје ће бити сједиште националног позоришта услиједило је 1998. године.

Кључне ријечи: Народно позориште Босанске Крајине, Крајишко народно позориште, Народно позориште Републике Српске

УВОДНО РАЗМАТРАЊЕ

Историјске промјене, нестајање државе, промјена државних и републичких граница, стварање нових држава и административних јединица неминовно утичу на све сегменте друштва, па самим тим и на културни, односно позоришни живот заједнице. Упоредо са суш-

* cekicljiljana@gmail.com

тинским промјенама као што су модификација националног репертоара и простор културног дјеловања, егзистирају и формалне промјене, које то заправо нису, а које се тичу организације позоришног рада и креативних процеса. Трансформацијом регионалних центара у републичке, регионалне јавне установе прерастају у републичке, односно националне и мијења се њихов оснивач. Оснивање Републике Српске¹ условило је формирање више националних институција културе, међу којима је једна од најзначајнијих, најутицајнијих и највећих национално позориште (Брђанин, интернет).

Народно позориште Републике Српске је републичка јавна установа од значаја за развој и унапређивање позоришне дјелатности у Републици Српској, као и ван њене територије. Према Закону о позоришној дјелатности, свако народно позориште

у оквиру своје репертоарске политике, бави се припремом и приказивањем сценских дјела из домаће и свјетске културне баштине, посебно његујући савремену домаћу и страну драму, као и друга музичкосценска дјела од изузетног умјетничког значаја. (Закон о позоришној дјелатности, 2016, глава II, члан 13, став 1)

Од конституисања Републике Српске односно Српске Републике Босне и Херцеговине није било најјасније када ће започети реализација стварања националног позоришта и зашто се одгађа почетак тог процеса. Управо та дилема је анализирана у овом раду.

Основни циљ истраживања је утврђивање како је бањалучко Народно позориште мијењало свој назив и друштвену улогу, односно како новооснована национална позоришна кућа, чије је сједиште било у главном граду Републике Српске, годинама након оснивања није заживјела.

Као основни метод, у изради овог рада, кориштен је историјски метод. На основу сачуваних докумената, који су похрањени у архиви Народног позоришта Републике Српске у Бањој Луци, докумената објављених у „Службеном гласнику” Српске Републике Босне и Херцеговине, односно Републике Српске и података добијених од Окружног привредног суда у Бањој Луци, посредством Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге, реконструисан је процес трансформације регионалног позоришта, какво је било Народно по-

¹ Српска Република БиХ 12. августа 1992. мијења назив у Српска Република, а 15. септембра 1992. у Република Српска (30 година Народне скупштине Републике Српске 1991–2021: 141).

зориште Босанске Крајине, у национални театар, Народно позориште Републике Српске. У периоду од 1992. до 1998. током којих је дошло до значајних историјских, културних, социјалних, демографских и бројних других промјена условљених Одбрамбено-отаџбинским ратом и послеријатном обновом, позоришни живот није представљао приоритетни сегмент друштвених догађања, али је непрекидно био у фокусу јавности, што је иманентно његовој суштини. Велики број текстова у дневној штампи, прије свега у *Српском гласу*² (Чекић, 2023: 179–193), о гостовањима у свим градовима и мјестима која су посједовала елементарне услове за извођење представа, нагласили су значај позоришног рада за друштвену заједницу.

Помоћни метод кориштен у овом раду, студија случаја, описује процес промјена статуса и карактера бањалучког позоришта, које упркос вршењу функције националног театра, годинама чека одлуку политичких органа која ће тај статус верификовати или одбацити. Истовремено са промјенама назива и карактера бањалучког позоришта одвијала се још једна студија случаја, процес хибернације националног позоришта, од његовог оснивања 1992. године, шестогодишњег стања мировања и коначне предаје корифејске луче бањалучком позоришту.

Слиједећи промјене имена бањалучког позоришта и нефункционисање новооснованог националног позоришта ова два процеса се интегришу у тачки у којој се бањалучком Народном позоришту додјељује име и функција Народног позоришта Републике Српске.

Према доступним подацима, овом темом нико од истраживача се до сада није бавио.

ПРОГЛАШЕЊЕ СРПСКЕ РЕПУБЛИКЕ БИХ И ОСНИВАЊЕ ЊЕНОГ ПОЗОРИШТА

Након отцјепљења Словеније и Хрватске 25. јуна 1991. године од Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и намјере већине муслиманских и хрватских посланика у Скупштини Босне и Херцеговине да крену истим путем, Срби су формирали посебну скупштину 24. октобра 1991. под називом Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини (Кусмук, 2021: 7) Ова скупштина је 9. јануара 1992. године донијела Декларацију о проглашењу Републике Српског народа Босне и Херцеговине (1992), а 28. фебруара је донесен Устав

² Под називом *Глас Српске* излази од 5. маја 2003. године.

Српске Републике Босне и Херцеговине (1992), према коме је промијењен назив у Република Српска Босна и Херцеговина. Дана 7. априла 1992. (Кусмук, 2021: 140) Српска Република Босна и Херцеговина³ прогласила је независност од Босне и Херцеговине и останак у Југославији.

Одлуком о проглашењу СРБиХ почеле су да се доносе и спроводе одлуке о организовању предузећа, установа и других правних лица. Једна од новооснованих републичких установа културе била је и Народно позориште Српске Републике Босне и Херцеговине.

С обзиром на то да је Бања Лука била најмногуљуднији град под контролом српских оружаних снага у коме је дуже од 60 година постојало професионално позориште – Народно позориште Босанске Крајине, јавила се супозиција да управо та позоришна кућа треба да редифинише свој статус, назив и подручје дјеловања и постане национални театар СРБиХ.

Према члану 9 Устава СРБиХ (1992, бр. 3), у коме се наводи да је главни град СРБиХ Сарајево и према уобичајеној пракси, логично се наметао закључак да би национално позориште требало да буде у главном граду.

Према наведеном објашњењу, јављају се Бања Лука и Сарајево као градови за које је било очекивано да постану сједишта националног позоришта СРБиХ.

На сједници одржаној 7. јуна 1992, Влада СРБиХ донијела је Одлуку о оснивању Позоришта Српске Републике Босне и Херцеговине (1992: 332), коју је потписао први предсједник Владе СРБиХ проф. др Бранко Ђерић. Према овој Одлуци, Народно позориште је дефинисано као јавна установа у државној својини. Према члану 2 ове Одлуке, било је предвиђено да се сједиште Позоришта налази у главном граду Српске Републике Босне и Херцеговине. Осим Одлуке о оснивању, ова културна установа од националног интереса, годинама након оснивања, није имала ни нормативно-правна акта, ни ансамбл, ни буџет, ни техничку, ни административну службу, ни објекат.

У Одлуци није наведен тачан назив града, па се може спекулисати закључком да би могућом промјеном главног града аутоматски било промијењено и сједиште националног театра. То се није догодило дуже од 32 године. Главни град Српске Републике Босне и Херцеговине, односно Републике Српске био је и остао Сарајево.

³ У даљем тексту СРБиХ.

На сједници одржаној у Бањој Луци, 11. и 12. августа 1992. године, Народна скупштина СРБиХ усвојила је Декларацију о државном и политичком уређењу државе (1992: 1) којом је утврђено да се назив Српска Република БиХ мијења у Српска Република. Народна скупштина РС, на сједници одржаној у Бијељини, 15. септембра 1992. године, донијела је Одлуку о промјени назива Српска Република у Република Српска, који је у службеној употреби од 29. септембра 1992. када су у *Службеном гласнику Српске Републике* објављени усвојени Амандмани VII и VIII на Устав Српске Републике Босне и Херцеговине (1992: 1).

Промјена назива Републике узроковала је промјену назива националног позоришта и доношење Одлуке о оснивању националног позоришта, па је двије године касније, 24. августа 1994. Влада Републике Српске⁴ донијела Одлуку о оснивању Народног позоришта Републике Српске (1994: 715), коју је потписао предсједник Владе РС др Владимир Лукић. Овај релативно дуг период од двије године неопходно је посматрати у контексту времена. Ратна дејства била су учестала на свим просторима Републике Српске па не изненађује „кашњење” овог документа.

У члану 1 ове Одлуке наводи се да је привремено сједиште националног позоришта у Бањој Луци, а у члану 5 да „до именовања Управног одбора Народног позоришта Републике Српске послове Народног позоришта и послове органа управљања обављаће Народно позориште Босанске Крајине” (1994: 715). Ступањем на снагу ове Одлуке престајала је да важи Одлука о оснивању Народног позоришта СРБиХ из јуна 1992.

Из претходно наведеног цитата уочава се да није планирано да бањалучко Народно позориште прерасте у национално, него само да привремено обавља функцију Народног позоришта РС. У овој Одлуци погрешно је наведен претходни назив бањалучког позоришта, јер је два мјесеца раније, 14. јуна 1994. директор бањалучког позоришта Љиљана Лабовић, у складу са Рјешењем Извршног одбора општине Бања Лука и Одлуке о организовању предузећа и других организација од општег интереса за одбрану Републике Српске (архива Народног позоришта РС) донијела Рјешење о промјени назива Народног позоришта Босанске Крајине у Крајишко народно позориште⁵.

⁴ У даљем тексту РС.

⁵ Иста ситуација је била и са Дјечијим позориштем Босанске Крајине које мијења име у Крајишко дјечије позориште.

КРАЈИШКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Основни суд у Бањој Луци 29. јуна 1994. донио је Рјешење о упису у судски регистар промјене назива Народно позориште Босанске Крајине, ул. Краља Петра I Карађорђевића бр. 102⁶ у Крајишко народно позориште (Архива Народног позоришта РС, 2022). Број регистарског улошка, регистарског суда и сједишта био је: 1-428-00-Бања Лука.⁷

Повремено се у јавном простору, па чак и документима, овај назив занемарује. Тако су у Статуту Јавне установе Народно позориште РС (Архива Народног позоришта РС), који је донио Управни одбор Позоришта, на сједници одржаној 24. јануара 2022, у члану 2 наведени сви називи бањалучког Народног позоришта од оснивања (1930) до тренутка доношења Статута, осим назива Крајишко народно позориште, што представља материјалну грешку.

Организација и рад НП Босанске Крајине,⁸ које је на почетку Одбрамбено-отаџбинског рата имало традицију дугу више од шест деценија, били су регулисани на основу Статута Позоришта из 1983, Правилника о систематизацији радних мјеста из 1989, Правилника о радним односима из 1989. и Правилника о платама радника из 1989. (примјењивала се допуна Правилника из 1992). Од почетка Одбрамбено-отаџбинског рата Позориште је обављало своју дјелатност на основу Ратног распореда (Систематизација радних мјеста у рату) и Правилника о платама радника на основу радне обавезе (платни разреди) из 1992.⁹

Само десет дана од добијања новог назива Позоришта у Записнику Комисије о примопредаји дужности директора Крајишког народног позоришта Бања Лука од 24. јуна 1994. у тачки 3 наводи се да је за бањалучко позориште иницирано „добивање статуса националног позоришта Републике Српске” (Архива Народног позоришта

⁶ Садашња адреса је Краља Петра I Карађорђевића бр. 78.

⁷ Истом одлуком Небојша Зубовић је разријешен дужности директора Народног позоришта Босанске Крајине, а Љиљана Лабовић именована за директора без ограничења.

⁸ Подаци су преузети из документације која се чува у архиви НПРС.

⁹ Од 1992. до 1994. у Позоришту није постојао Савјет Позоришта, Умјетнички савјет, Синдикат, као ни друга тијела. Директор је заступао и самостално доносио све одлуке везане за позориште.

РС).¹⁰ Ово је први пронађени писани траг који указује на покушаје бањалучког театра да постане национално позориште.

Промјеном назива бањалучког позоришта из Народно позориште Босанске Крајине у Крајишко народно позориште, простор рада и дјеловања усмјеравао се на подручје Босанске Крајине, односно на један дио Крајине. У новоформираној Републици бањалучко позориште остаје културна институција регије на којој је и раније дјеловало, само овога пута на значајно мањој територији, јер су неке општине (Бихаћ, Цазин, Велика Кладуша) од 1992. припадале Муслиманско-хрватској федерацији.¹¹ Од 1995. године, након трагичних догађаја у акцији „Олуја”, додатно се смањује број крајишких општина које припадају Републици Српској (Дрвар, Босанско Грахово, Босански Петровац, Босанска Крупа, Гламоч, Кључ, Сански Мост, Купрес, Доњи Вакуф-Србобран, Јајце), па се на тај начин простор дјеловања бањалучког позоришта своди на значајно мању територију у односу на предратну.

Упркос логичном очекивању да једино професионално позориште прошири подручје свог дјеловања, његова зона утицаја се редукује. У исто вријеме остали дијелови РС остају без иједног професионалног позоришта, јер Народно позориште РС током ратних година *de facto* није постојало, осим у документима. На тај начин Република Српска, изузев Аутономне регије Крајина¹², остаје без „свог” театра, јер су сва професионална позоришта, осим Крајишког била на територији под контролом муслиманских/бошњачких и хрватских власти (од 1994. године Федерација БиХ). Сва предратна професионална позоришта за одрасле: Народно позориште Сарајево, Камерни театар 55 из Сарајева, Народно позориште Мостар и Народно позориште Тузла, остала су на територији Муслиманско-хрватске феде-

¹⁰ Записник су потписали чланови Комисије за примопредају: Милорад Телебак лектор, Гордана Милиновић глумица и Лука Гатарих шеф маркетинга. Директор који је предавао дужност, Небојша Зубовић није потписао, а директор који је примао дужност, Љиљана Лабовић јесте.

¹¹ Муслиманско-хрватска федерација званично је основана 18. марта 1994. Данашњи назив је Федерација Босне и Херцеговине.

¹² Скупштина српског народа у БиХ, на сједници одржаној 21. новембра 1991, донијела је Одлуку о верификацији проглашених српских аутономних области у БиХ, према којој су проглашене Аутономна регија Крајина, Српска аутономна област Херцеговина, Српска аутономна област романијско-бирчанска, Српска аутономна област Семберија и Српска аутономна област Сјеверна Босна („Службени гласник српског народа у БиХ”, бр. 2, 1992: 7–8).

рације, па је и њихово дјеловање било усмјерено на територију тог ентитета. Иста ситуација била је и са професионалним дјечијим позориштима. Позориште младих у Сарајеву и Позориште лутака у Мостару припали су територији под контролом муслиманско/хрватских снага (касније ентитет Федерација БиХ), а Дјечије позориште Босанске Крајине у Бањој Луци наставило је да ради као једино професионално позориште на територији Републике Српске.

Претходно описана ситуација са ограниченим културним дјеловањем бањалучког театра, постојала је само у документима. Стање „на терену” је било значајно другачије. Бањалучко позориште је током рата и послеријатних година играло на простору цијеле РС када год су постојали услови за организовање гостовања. Иако привремено, бањалучко позориште је формално-правно вршило функцију националног театра РС од 24. августа 1994.

Ратни пут Народног позоришта био је изузетно динамичан. Поред играња представа на матичној сцени, Позориште је веома често гостовало у Републици Српској Крајини и Савезној Републици Југославији. Од 1992. до 1995. Народно позориште је гостовало у Републици Српској у Мркоњић Граду, на Мањачи, у Јаворанима, на Козари, у Горњим Подградцима, Скендер Вакуфу¹³, Бранешцима, Залужанима, у манастиру Гомјеница, у Хрваћанима, Станарима, Прњавору, Босанском Александровцу, на Бардачи, Бијељини, Костајници, Лакташима, Трошељима, Градишци на Сави¹⁴, Чардачанима, Дервенти, Дрвару, на Палама, Грбавици, Власеници, Милићима, Зворнику, Српском Броду,¹⁵ Новој Тополи, Српцу и др. (Телебак, 1994).

Представе су игрane и на простору Републике Српске Крајине у Окучанима, Книну, Обровцу, Србу, Бенковцу, Плашком, Кореници, Врховинама, Удбинама, Лапцу, Грачацу, Петрињи, Глини, Вуковару, Даљу, Бијелом Брду, Плитвицама и др. и на простору Савезне Републике Југославије у Ваљеву, Лозници, Крупњу, Шапцу, Земуну, Београду, Новом Саду, Смедереву, Крушевцу, Приштини, Подгорици, Блацу, Раковици, Сремској Митровици, Руми, Богатићу, Лазаревцу, Обреновцу, Великом Градишту, Голупцу, Добри код Голупца, Кладову, Неготину, Бору, Зајечару, Великој Плани, Аранђеловцу, Младеновцу, Пироту, Сомбору, Ваљеву, Пожаревцу и др. (Чекић, 2023: 179–193).

¹³ Стари назив за Кнежево.

¹⁴ Данашњи назив је Градишка, предратни Босанска Градишка.

¹⁵ Данашњи назив је Брод, а предратни Босански Брод.

Послије завршетка рата Позориште гостује и у другим општинама Републике Српске, са којима је, током ратних дејстава, била онемогућена путна комуникација.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

На 27. сједници Владе РС, 23. септембра 1998. донесена је Одлука¹⁶ о промјени назива Народног позоришта Босанске Крајине у Народно позориште РС (1998: 890). Одлуку је потписао предсједник Владе РС Милорад Додик. Након више од шест година Република Српска је добила своје стварно национално позориште, а Бања Лука званично постаје њено сједиште. У члану 2 ове Одлуке наведено је да је Народно позориште РС „јавна установа у државној својини која обавља послове од интереса за остваривање права и дужности Републике у области културе”. Ова одлука је ступила на снагу 24. октобра 1998, дан након објављивања у „Службеном гласнику”.

Доношење овако формулисане одлуке тешко је објаснити, ако се подразумева да су подносиоци Захтјева за промјену назива и доносиоци Одлуке о промјени назива били информисани да је Одлука о измјени назива из Народно позориште Босанске Крајине у Крајишко народно позориште донесена 14. јуна 1994. па је било правно немогуће мијењати назив који није егзистирао више од четири године.

Ова грешка је исправљена приликом уноса измјена у Судски регистар. Рјешењем Основног суда у Бањој Луци, бр. У/1 1885/98 од 18. јануара 1999. извршен је упис промјене назива, промјене оснивача и промјене лица овлаштеног за заступање (Окружни привредни суд у Бањој Луци).

У Одлуци из 1998. наводи се да је сједиште НП Босанске Крајине у Бањој Луци. Промјеном статуса и карактера бањалучког Позоришта, која је била више формална него суштинска, логично произлази да је и сједиште редефинисаног позоришта остало у истом граду. Тако је бањалучко позориште прерасло у Народно позоришта Републике Српске са сједиштем у Бањој Луци. На истој сједници Владе РС, 23. септембра 1998. донесена је Одлука о стављању ван снаге Одлуке о оснивању НП РС из 1994. са привременим сједиштем у Бањој Луци (1994: 893).

¹⁶ У вријеме доношења ове Одлуке директор Позоришта био је Жељко Стјепановић, који је на ту дужност именован 27. јуна 1998.

У пропагандном материјалу представа (плакати, афише, видео и аудио рекламе) бањалучко Позориште потписивано је као НП РС од 18. октобра 1994. када је одржана премијера представе Никоса Казанцакиса (грч. Νίκος Καζαντζάκης) „Грк Зорба” (Αλέξης Ζορμπάς). У новинским чланцима овај назив јавља се и раније (Киндл, 1994: 10), па је тако у дневним новинама, *Глас Српске*, 17. августа 1994. у наслову наведено: „Бања Лука: Из Народног позоришта Републике Српске”.

ЗАКЉУЧНО РАЗМАТРАЊЕ

На простору Српске Републике Босне и Херцеговине 1992. постојало је само једно професионално позориште, Народно позориште Босанске Крајине. Одлуком Владе СРБиХ донесена је Одлука о оснивању НП СРБиХ које је требало да има сједиште у главном граду СРБиХ Сарајеву. Нису познати разлози зашто процес оснивања овог позоришта никада није отпочео. Упоредо са егзистенцијом фиктивног театра, постојало је и радило бањалучко позориште коме је била намијењена регионална улога, па му је 1994. промијењен назив у Крајишко народно позориште. Како су неповољне околности инхибирале процес оснивања националног позоришта у Сарајеву током Одбрамбено-отаџбинског рата, његову функцију привремено је преузело бањалучко позориште 1994. године. Прве послјијератне године такође су биле неповољне за реализацију стварања националног позоришта у Сарајеву, па је бањалучка позоришна кућа 1998. званично постала Народно позориште Републике Српске. Пројекат оснивања националног позориште Републике Српске у Сарајеву нестао је из јавног дискурса током година које су услиједиле.

Извори

Архива Народног позоришта Републике Српске, Телебак, М. (1994), *Извјештај о раду умјетничког ансамбла од 18. јуна 1992. до 15. маја 1994*, Бања Лука, без бр.

Архива Народног позоришта РС. *Стајуић Народног позоришта Републике Српске (2022)*, без бр.

Декларација о државном и политичком уређењу државе (1992), *Службени гласник Српске Републике*, бр. 14.

Декларација о проглашењу Републике српског народа Босне и Херцеговине (1992), *Службени гласник српског народа у БиХ*, бр. 2.

- Закон о позоришној дјелеатности (2016), *Службени гласник Републике Српске*, бр. 92.
- Историјски извод (2024), Окружни привредни суд у Бањој Луци.
- Одлука о оснивању Народног позоришта Републике Српске (1994), *Службени гласник Републике Српске*, бр. 23.
- Одлука о оснивању Позоришта Српске Републике Босне и Херцеговине (1992), *Службени гласник српској народа у БиХ*, бр. 9.
- Одлука о проглашењу амандмана VII и VIII на Устав Српске Републике Босне и Херцеговине (1992), *Службени гласник Републике Српске*, бр. 15.
- Одлука о промјени назива Народног позоришта Босанске Крајине у Народно позориште РС (1998), *Службени гласник Републике Српске*, бр. 33.
- Одлука о стављању ван снаге Одлуке о оснивању Народног позоришта Републике Српске (1998), *Службени гласник Републике Српске*, бр. 33.
- Одлука о територијама општина, мјесних заједница и насељених мјеста у БиХ која се сматрају територијом Савезне државе Југославије, (1992), *Службени гласник српској народа у БиХ*, бр. 2.
- Устав Српске Републике Босне и Херцеговине (1992), *Службени гласник српској народа у БиХ*, бр. 3.

Литература

- Брђанин, Б. *Народно, национално и једино*. <https://www.np.rs.ba/onama/istorijat/>. Преузето 12. јула 2024.
- Глас Српске*. <https://www.glassrpske.com/cir/info/impresum>. Преузето 15. августа 2024.
- Киндл, М. (1994. 17. август). Шест дана – четири представе. Бања Лука: *Глас Српски*. стр. 10.
- Кусмук, М. (2021), *30 година Народне скупшћине Републике Српске 1991–2021*, Бања Лука: Народна скупшћина Републике Српске.
- Чекић, Љ. (2023), Консолидација и ратни пут националног позоришта Републике Српске. Први дио. *Зборник Мајмце српске за сценске уметности и музику*, 69, 179–193.

Ljiljana Ž. Čekić

KRAJINA'S NATIONAL THEATRE OR
THE NATIONAL THEATRE OF REPUBLIC OF SRPSKA

Summary

With the establishment of the Serbian Republic of Bosnia and Herzegovina on January 9th, 1992, the establishment of numerous institutions were founded, among which was the National Theatre. The decision to establish the National Theatre of the Serbian Republic of Bosnia and Herzegovina was made on June 7th, 1992. The headquarters of the theatre were supposed to be in Sarajevo, the capital of the Serbian Republic of Bosnia and Herzegovina.

At the session of the Government of the Serbian Republic of Bosnia and Herzegovina (SRBiH) on August 11th and 12th, 1992, the SRBiH changed its name to Republic of Srpska, which resulted in the change of the name of the National Theatre. On August 24th, 1994, with a delay of two years, the order was passed that the National Theatre of the Republic of Srpska would be temporarily located in Banja Luka. It was also decided that the National Theatre of Bosnian Krajina would temporarily serve the function of the National Theatre of the Republic of Srpska.

Banja Luka's National Theatre of Bosnian Krajina, which was founded in 1930, changed its name to the Krajina National Theatre on the 14th of June 1994, thus clearly underlining its regional character.

Six years after the establishment of the National Theatre of Republika Srpska, not a single concrete procedure was undertaken to implement this decision. There is no data as to why.

Banja Luka's Theatre had this function *de facto* for years before receiving the official status of the National Theatre. It played shows wherever there were minimal conditions, it toured the territory of the Republic of Serbia, where there were traffic connections. It played in all places of the Republic of Serbian Krajina and in a large number of cities of the Federal Republic of Yugoslavia.

Finally, on the 23rd of September 1998, Banja Luka's Theatre officially changed its name to the National Theatre of the Republic of Srpska and grew from a regional cultural institution to a national one. Although it only became a national theatre in 1998, it had been announced as national in the media since 1994. Promotional material

had been printed with the same name since the beginning of the 1994/1995 season.

In writing this paper, the Historical method was used as the basic method. The secondary method, Case study, was used to give a precise picture of the organization of theatrical life and the work of cultural institutions during the Bosnian Civil War and the first post-war years.

Key words: National Theatre of Bosnian Krajina, Krajina's National Theatre, National Theatre of Republika Srpska